

Koidutäht

KRISTLIK INFOLEHT

● 10 (11)

1990 ●

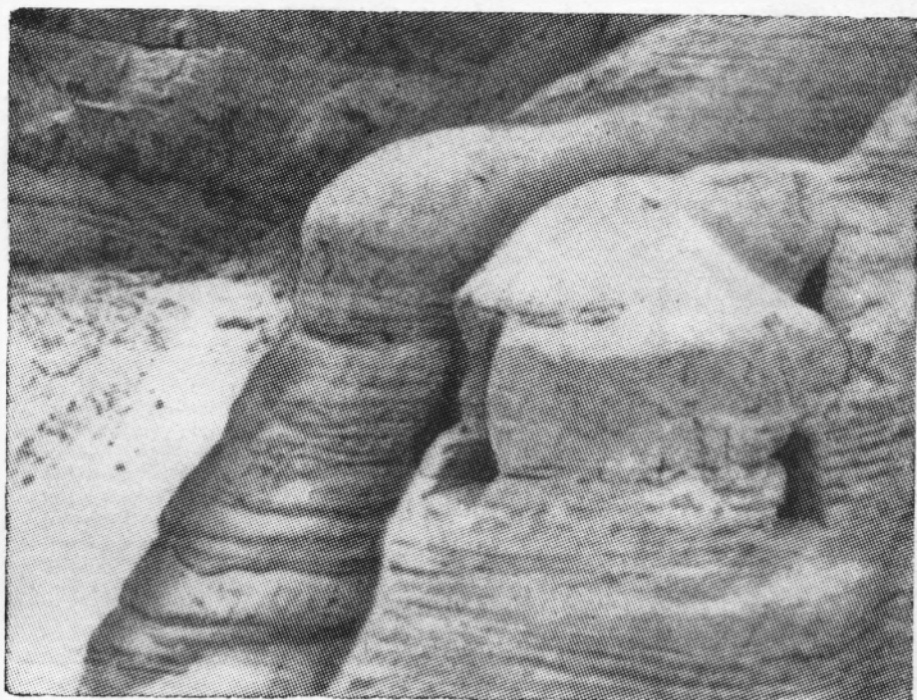
Mõnda uut ja huvitavat Taanieli raamatu kohta

Kuni 1947. aastani ei olnud teada ühtki Piibli raamatu käsikirja, mille iga oleks ületanud meie ajaarvamise piire. Sellega seoses püüti igati kahtluse alla seada ühtlasi Piibli jumalik kui ka iidne päritolu. 1947. aastal leidsid beduiinid mitmesuguseid iidseid käsikirju, nende seas piibllilike prohvetite omi. Piibli vanus «suurenes» korruga 1000 aastat. Taanieli raamatu leitud käsikirja on kirjutatud peaaegu Taanieli kaasaegsed.

Miks omal ajal ei arvestatud Taanieli raamatus endas olevaid ajaloolisi andmeid, mis asetavad selle raamatu kirjutamise aja kuuendasse sajandisse e.m.a.? (ENE pakub kirjutamise ajaks umbes 165 a. e. m. a.)

«Põhjus oli klassikalisest hellenistlikust kirjandusest saadud informatsioon. Seal esitati uue või suurema Babüloni ehitajana kuninganna Semiramist, aga mitte Nebukadnetsarit, kellest kirjutab Taaniel.»

(Järg 2. lk.)

● Koopad Surnumere lähistel.

Vanaduse valgus

Loojuvas päikeses kasvavad varjud pikemaks. Kui elu-keskpäev aegamööda elu-pärastlõunaks on muutunud, ja kui siis hiline õhtupoolik hämardub õhtuks, hiilib pimedus oma peidupaigast...

Kuid meid ei ole ka eluõhtul valguseta jäetud. On küll tumedam ja vahel ka külm, — kuid uus valgus helendab meie tundides ja meie toas: õhtulamp, vanaduse lamp.

Tema valgus on teistsugune kui kesk-päevapäikese kuumendav kiirgus; teistsugune kui ka ehataeva lõkendav leegitus. Sõbralik, pehme, mahe, meelipaitav on tema soojalt särav valgus.

Aga see vajab meie käest õli. Päike pole ial meilt midagi oodanud. Päike on meid oma valgusekaskaadidega üle puistanud, ja vahel sellise jõuga, et oleme selle eest varju otsinud.

Elu-õhtu lamp nõuab vastupidiselt

päikesele meie kaastööd.

Kes vanaduses valgust omada soovib, peab selle süütama ja seda ka toitma. Kes vanaduse rõõme, vanaduse kinke, vanaduse ande kogeda tahab, peab selleks ka omapoolse osa tegema.

Vananev inimene peab valima: kas vanaduse kibedus või vanaduse headus. Kas haige või terve, kas loominguiliselt tegev või rahulikult kannatav, teojõuline või tüdinud, mõtteerk või laisk mõtlema — see kõik pole sel määral meist olenev nagu meile meeldiks. Küll aga on meie käes otsustada, kuidas meie kõigesse suhtume.

Sõbralik, andestav, mõistev headus on tõeline küpsuse märk. See on rõõmsa harmoonia hädavajalik eeldus, sellise harmoonia, mis vanadusele helge ja sooja sügispäeva selge rahu annab. Sellisena on võimalik lahkudes lävel tagasi vaadates kõige eest tänada ja mahajäävat tänulikult õnnistada — ja siis vastu vaadata teisele valgusele, mis ei pea iialgi loojuma.

Mõttele nooruses!

Mõttele oma Looja peale oma noores mehe-eas! Püüa Tema vaikne hääl teiste rõkkavate seast!

Mõttele enne, kui su päevad halli ikka jõuavad, silmad vaevu piire näevad, liikmed puhkust nõuavad.

Sellel päeval kojakandjad, kõrvgi tõntsiks jääb. Rõõmsad lauluhääle andjad vaikind müüri samba peal.

Siis sa kõrget paika kardad, mitu ehmatust on teel. Sõber, kas ehk siis veel arvab pöördma end su tõrkjas meel?

Ei, siis põrm saa mullaks jälle. Murtaks katki kuldne kauss. Ja su elus tallat' jäljed jäävad teotuseks või auks.

Mõnda uut...

(Algus 1. lk.)

«Kuid tänapäeval ilmsiks tulnud kiilkirjalised ürikud on klassikaliste autorite loodud pildi täielikult muutnud.»

Seminaris, keda kiilkirjatahvlites on nimetatud «Sammu-ramat», oli, nagu nüüd on avastatud, hoopiski Asüüria kuninganna (kuninga ema), kes oli asevalitsejaks-hooldajaks (regendiks) oma väikese poja Adad-nirari III ajal, mitte aga Babüloonia kuninganna, nagu klassikalised allikad väitsid. Kiilkirjatahvlid on näidanud, et tal polnud üldse midagi tegemist Babüloni chitamisega. Ja teisest

küljest — arvukad pealiskirjad ehitistel tõestavad, et just Nebukadnetsa sai teatud mõttes uue Babüloni loojaks, chitades ümber templid, paleed, linna tempeltorni (tsikkurat) ning püstitades ka uusi ehitisi ja kidlustusi. See uus pilt sobib Taanieli raamatu aruandega, mis viitab Nebukadnetsarile kui «sellesinase suure Paabeli» (ptk. 4,27) ehitajale (ümberehitajale).

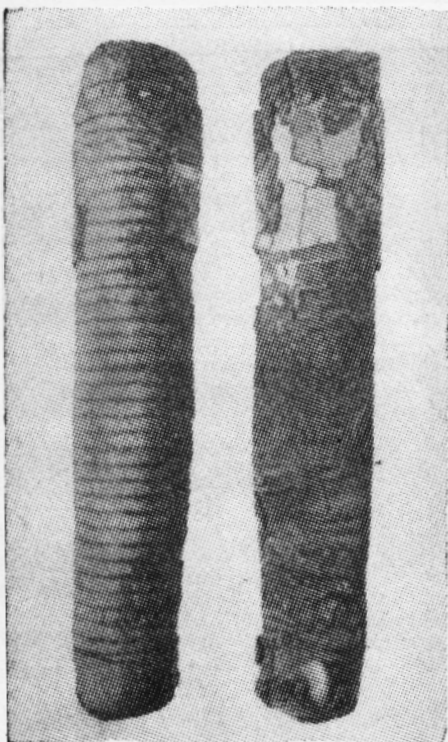
Selline informatsioon võis olla ainult Uus-Babüloonia ajastu autoril, sest hellestlikuks ajastuks oli see täielikult kaduma läinud.

«Teiseks mõjuvaks tõestuseks on imeväärne lugu sellest, kuidas tänapäeva orientalistid avastasid Belsatsari identtuse. Tõsiasi, et selle kuninga nime ei lei-

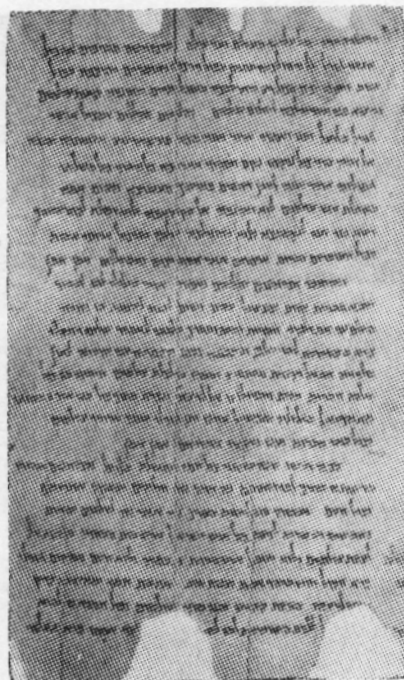
tud kusagil antiikaja mittepiibellikes allikates, vaid igal pool nimetati Nabunaidi viimaseks Babüloonia kuningaks enne pärslaste vallutamist, kasutati reeglina ühe tugevama argumentina Taanieli raamatu ajaloolisuse vastu.

«Mitmes muisteses allikas on tooletelu kuni riigi lõpuni. Kõigis neis oli kuningas Nabunaidi mainitud viimasena. Kuna Kyros vallutas Babüloni ja hakkas valitsema kohe pärast viimast Babüloonia kuningat, ei tundunud Taanieli poolt nimetatud viimasele Babüloni kuningale Belsatsarile jäävat mingit kohta kuninglikus sugupuus» (loe Tn 5. ptk.).

Tänapäevaks «kiilkirjaürikud on heitnud küllaldaselt valgust Belsatsarile, tema ametiseisundile ning tegevusele aas-

● Kirjarullid enne avamist.

● Selline oli prohvetite kirjakeel.

● Savikann, milles oli käsikiri.

KRISTUS, meie ISSAND

(Jeesuse Kristuse kui Isanda kohta kasutatakse eesti keeles sõna «Issand». Tõlkes kasutatud mõlemat vastavalt mõttele)

Niisiis — Kristus, meie Isand. On see nii?

Kas ei meeldiks meile paremini, kui seal seisaks: Kristus, meie vend, meie sõber? Ka see oleks õige, sest Kristus on meie vend ja sõber. Juuda aga kirjutab, kuigi ta Jeesuse lihalik vend oli: Jeesus Kristus, meie Isand. Ja oma kirja alguses esitleb ta end mitte kui venda, vaid kui «Jeesuse Kristuse sulast».

Kes loeb läbi lühikese Juuda kirja, hakkab mõistma, miks autor Jeesuse isandlikkust toonitab. Tol ajal oli inimesi, kelle kohta Juuda pidi kirjutama: «kes meie Jumala armu tarvitavad, et lodevalt elada... põlgavad Issanda valitsust» (Juuda 4,8, saksa k. «ei soovi tunnustada ühtki valitsejat enda üle»). Selliseid inimesi leidis tollal. Kas selliseid on ka tänapäeval?

Ma ei soovi, et sa nüüd ringi vaatad ja selliseid inimesi leida püüad. Palju parem on, kui sina ja mina, meie kõik järele mõtleme enda vahekorra üle Jeesuse Kristusega — kes on isand? Tema või mina?

Loomulikult vastame kohe: Tema. Kas harmoneerub see tunnistus aga minu eluga?

Issand võib nõudeid esitada. Tal on õigus oodata sõnakuulmist ja sõnakuulmatuse korral aru pärida. Ärgem püüd- kem sellelt küsimuselt tõsidust rõõvida, öeldes, et Jeesuse puhul on meil ometi tegemist halastava ja armulise Issandaga. Loomulikult. Kui kergesti tuleb aga esile väärus, mille juures määrän mina, mis õige ja hea on. Issanda sõnadest, mis minu ettekujutustele ja soovidele ei vasta, loen ma lihtsalt üle või teen nad «sobivaks». Ja — juba oleni mina isand ja Jeesus Kristus ja minu sulane.

Kristus, meie Issand. Kas see väljend jääb vaid kirjutatud loosungiks või kan-

dub meie ellu, otsustab igaüks ise. Selle väljendi tõesust ei muuda minu otsus. Issand jääb Issandaks.

Ta kas tuleb «pidama kohut» (s. 15) või «seab oma auhiilguse palge ette hõiskamisega» (s. 24).

Veel midagi väga suurt ja ilusat seondub Jeesuse Issand-olemisega: «Ta võib meid hoida» (s. 24). Kellel on isand, seda juhatakse, hoitakse; ta ei pea tuleviku pärast muretsema. Ta ei pea üksi ja abitult teed kobama. Ta tohib järgida, tuge leida, usaldada. Ja kui paljud omavad üht ja sama Issandat, siis kasvab osadus — Jeesuse kogudus. Kirja lõpp-sõnas ütleb Juuda: «Ja hoidke endid Jumala armastuses ja oodake meid Issanda Jeesuse Kristuse halastust» (s. 21).

Tänu Jumalale on meil halastav Issand. Tema kutsub eksinuid. Langenud aitab Ta üles. Väsinuile annab uut jõudu, kurbadele rõõmu, masendunuile lootust.

See kõik saab osaks aga ainult Issanda Jeesuse Kristuse sulastele.

L. REICHE

tate kestel, mil ta oli oma isa kaasvalitseja. Pärast kuningavõimu andmist Belsatsarile aastal 553/552 e.m.a. või varsti pärast seda, võttis Nabunaid ette eduka sõjakäigu Teema vastu Araabias. Seejärel sai see tema peakorteriks paljudeks aastateks. Kogu selle aja kestel oli tegelikuks kuningaks Babülonis Belsatsar, samuti toimis ta armee ülemjuhatajana. Ehkki ametlikke ürikuid dateeriti edaspidigi Nabunaidi valitsusaastate järgi, näitab tõsiasi, et vandetootustes mainiti isa ja poja nime koos, et Nabunaid ja Belsatsar olid kaasvalitsejad.»

BC 808

Võib arvata, et mõnigi lugeja libiseb nendest ridadest, mis sisaldavad ammu elanud inimeste võoraid nimesid, kiiresti üle. Aga Taanieli raamaatu ettekuulutuste kohta koostatud tabelid, mis jõuavad otsaga kaasaega, panevad tahtmatult uuesti lugema, veendumaks, et need ei ole kirjutatud tagantjärele ajalooksündmuste põhjal.

Andmed Piibli kommentaarist

604 aastat e.m.a. andis Jumal kuningas Nebukadnetsarile unenäo maailma suurriikidest kuni Jumala riigi saabumiseni.

«Hämmastava tarkusega esitab Piibel neli kuningriiki, mis pidid valitsema maailma Taanieli päevist meie ajani. Aastasadade jooksul on Taanieli ennustused täpselt ajalugu täitnud. Selles imelises prohvetikuulutuses näeme, et ajalugu ei ole juhuslike sündmuste ahel. Taanieli teine peatükk esitab ajaloolise plaani. Jeesus väljendas seda selgesti sõnadega: «Ja nüüd ma olen ütelnud teile seda, enne kui see sünnib, et te usuksite, kui see sünnib.» (Jh 14, 29).

Prohvetikuulutuste eesmärk on äratada inimeses lootust ja usaldust Jumalasse, kes teab tulevikku, Jumalasse, kellele kuulub kogu maailm. Segadusse sattunud, tüdinunud ja lootusetud tänapäeva inimesed küsivad: kas valitseb keegi planeet Maad? Kes on selle 100000 km tunnikirusega läbi avaruse kihutava kosmoselaeva juhtimispluddi taga? Jumal vastab: «Täitunud prohvetikuulutuste tunnistused osutavad selgesti, et Mina hoolitsen teie eest. Kuigi see ei tundu alati nii olevat, hoian ometi Mina ohje. Mina juhin selle planeedi saatust.»

Jumala kätes on kogu maailm.»

RIIGID, nagu nad Tn. 2. pt. ettekuulutuste kohaselt esile tulid

KULDNE PEA

BABÜLOONIA 605—358 e.m.a. (Tn 2, 37. 38).

HÖBEDANE RIND

MEEDA-PARSIA 538—331 e.m.a. (Tn 2,39; 5,28; 8,20).

VASKSED PUUSAD

KREEKA 331—168 e.m.a. (Tn. 8,21)

RAUDESSED JALASÄÄRED

ROOMA 168 e.m.a. — 351 m.a.j. (Tn 7,23—25)

SAVI- JA RAUASEGUSED VARBAD VARVASTELE LANGEV KIVI

KAASAEGNE MAAILM (EUROOPA) PÄRAST RAHVASTE RÄNDAMIST. 351 m.a.j. — tänaseni (Tn 2,43). KRISTUSE RIIK. VARS-TI. (Tn. 2,44.45; Mt 21, 42—44).

Prohvetikuulutamise tõlgendamise põhimõtteid

Prohvetikuulutusi uurides on kasulikvade või vastupidi? Kui prohvetikuulutatäheldada, et nende mõistmisel tuleb jär-jär-mise tõlgendamine inimese hooleks jäetaks, siis alluks see ka inimlikele vigadele. Meil tuleb niisiis esiteks prohvetikuulutus lugeda ning teiseks otsida ja leida talle piibellik tõlgendus. Prohvetikuulutus saab alati seletuse Piiblist.

1. Enne kui prohvetikuulutust on võimalik mõista, tuleb seda hoolega lugeda. Kinnita tähelepanu igale üksikasjale. Prohvetikuulutus tuleb hoida meeles. Nebukadnetsar nägi öösel unenäo. See unenägu viis teda ajaloo päris viimaste päevadeni. Suur kuhu, kullast pea, hõbedane rind ja käsivarred, vasest puusad, rauast sääred, raua- ja savisegused labajalad. Inimkäte abita lahti murdunud kivi, mis kuhu purustab.

2. Jõua selgusele prohvetikuulutuse piibellikust tõlgenduses. Oletame nüüd, et te ei ole varem seda prohvetikuulutust uurinud. Oletame, et palun vastata küsimusele: «Mida kujutab see kuldne pea?» Te ütlete: «See kirjeldab seda ja seda.» Keegi teine ütles: «Ei, hoopis seda.» Ühe arvamus oleks siin sama hea kui teisegi, kas pole? Kes võiks väita, et just ühe tõlgendus on õige ja teise oma

jad ja taeva linnud, pannes sind valitsema nende kõikide üle — sina oled see kullast pea!»

Mida kujutavad hõbedane rind ja käsivarred? Salm 39: «Aga sinu järele tõuseb teine kuningriik, väiksem kui sinu oma, ja veel kolmas kuningriik, vasest, mis valitseb kogu maa üle.»

«Siis tuleb neljas kuningriik, tugev nagu raud.» Raud kirjeldas järjekorras neljandat kuningriiki.

Salm 41: «Aga et sa nägid jalad ja varbad olevat osalt potissepa savist ja osalt rauast, siis tähendab see jagatud kuningriiki.»

Neljanda kuningriigi järel ei pea niisiis tulema viies maailmariik, vaid jagatud kuningriik. Jätkame salmist 44: «Aga nende kuningate päevil püstitab taeva Jumal kuningriigi, mis jäävad igavesti hävimatuks.»

Salmid 37.38: «Sina, kuningas, oled kuningate kuningas, kellele taeva Jumal on andnud kuningriigi, võimu, vägevuse ja au, ja kelle kätte ta on andnud inimesed, kus need ka iganes elavad, metsela-

Prohvetikuulutamise...

(Algus 3. lk.)

Kelle kuningriiki kirjeldas unes nähtud kivi? Jumala kuningriiki.

Piibli prohvetikuulutustes, mis aega ennustavad, märkate tähtsat põhimõtet: prohvetikuulutus algab sellest ajast, mil elab prohvet. Näeme, et see prohvetikuulutus on ankrus Taanieli päevades. Milline oli siis teine kuningriik, mis pidi valutama Babüloonia?

Tn 5,28: «Su kuningriik on tükeldatud ning antud medalastele ja pärslastele!» Teine, hõbedane kuningriik kujutab Meeda-Pärsia maailmariiki.

Milline riik anastas Meeda-Pärsia valdused? Vaatame seda Taanieli 8. peatükist. s. 20.21: «Jäär, keda sa nägid, kellel oli kaks sarve, on Meeda ja Pärsia kuningad. Karune sikk on Kreeka kunin-

gas; suur sarv tema silmade vahel on esimene kuningas.» (kahtlemata Aleksander Suur.)

Täheldame niisiis, et Piibel ennustas ette Kreeka võitu Meeda-Pärsia üle. Babüloonia valitses maailma aastast 606 e. Kr. — 539 e. Kr. Aastal 539 e. Kr. vallutasid pärslased Babüloonia. Pärslased valitsesid aastast 539 e. Kr. — 331 e. Kr.

Aastal 331 e. Kr. vallutasid kreeklased Meeda-Pärsia ja valitsesid aastast 331 e. Kr. — 168 e. Kr. Kullast pea, hõbedast rind ja käsivarred, vasest puusad kujutavad Babülooniati, Meeda-Pärsiat ja Kreekat.

Kuid edasi need rauast säared? Milline võim järgnes Kreekale? Teadagi Rooma. Rooma valitses maailma a. 168 e. Kr. — 351 p. Kr. On huvitav tõdeda: ajaloolane Edward Gibbon oma raamatus «Rooma

kuningriigi langus» mõistab, et Taanieli raamatu 2. peatükis teatab Jumal ajalugu ette. Gibbon ütleb: «Roomlaste kuningriik täitis maailma. — ja kuld- sed või hõbedased või vasest või rauast kirjeldused, mis pidid esitama rahvaid või nende kuningaid, jõudsid lõpuks Rooma raudse monarhia purustamise alla.»

Ajaloolane tajub, et Taanieli poolt seletatavas unenäos avab prohvetikuulutus ajaloo kirjarulli. Võime usaldada Jumalat, kes teatab ette ajaloo käigu. Võime usaldada Jumalat, kes kuulutab ette rahvaste ja riikide tõusu ja languse.

Märkame tõsiasi, et prohvetikuulutuse kohaselt ei tule neljanda maailmariigi järel viies maailmariik. Selle asemel ütleb Piibel, see neljas maailmariik pidi saama jagatud kuningriigiks. Viendat maailmariiki ei peagi ajaloo näitelavale astuma. Rooma püsib jagatud kuningriigina.

M. Finley. Loeng Taanieli raamatust

TINGLIK SUREMATUS

Kust me tuleme ja kuhu läheme?

Mis on elu? Kas elu on materia primaarne nähtus? Kui seda saaks tõestada, siis saaksime rääkida elust, mis vorme vahetades, kestab igavesti. See tähendaks meile loomupärast surematust. Tänapäeval on järelevalvitud suurematel usulistel kui ka nn. teaduslike liikumiste arv, kes püüavad just seda tõendada.

Piibel teatab, et Jeesus Kristus vastab küsimustele elu ja selle igavesti eksisteerimise kohta. Ta teeb seda Piibli lehekülgedel. Messia (Kristuse) sündimise ettekuulutuses on ära märgitud Tema igavene päritolu ja kestvus. «Sest meie sünnib laps, meie antakse poeg, kelle õlgadel on valitsus ja kelle pannakse nimeks: Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Igavene Isa, Rahuvürst! Suur on valitsus ja otsatu on rahu Taaveti aujärjel ja tema kuningriigi üle, et seda kinnitada ja toetada kohtu ja õiglusega, sellest ajast ja igavesti!» (Jes. 9,5,6.)

Jumal on igavene. Aga inimese? Kristuse kõige lähem õpilane, Johannes, annab inimese elu lähtekohaks Jumala, Jeesuse Kristuse. «Kõik on tekkinud tema läbi, ja ilma temata ei ole tekkinud midagi, mis on tekkinud. Temas oli elu, ja elu oli inimese valgus.» Jh 1, 3,4

Jumal andis osa oma igavesest olemusest loomisel inimesele. Nii on kirjutatud. «Tehkem inimesed oma näo järele meie sarnaseks.» «Ja Jehoova Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast ja puhus tema ninasse elavat õhku: nõnda sai inimene elavaks hingeks» (1 Me 1,26; 2,7)

Elav olevus, kes võib armastada, vihatada, tunnetada. Ta on varustatud tahtega, õiglustundega.

Kas osa saades igavese Jumala hingusest sai inimene igavesti eksisteerivaks ja elavaks olevuseks?

Kui loomislugu tähelepanelikult edasi lugeda, siis leiame, et inimene sai igavese eksisteerimise, elu tingimisi. «Ja Jehoova Jumal keelas inimest ja ütles:

«Kõigist aia puudest sa võid küll süüa, aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!» (1 Ms 2,16,17)

Igavene elu teatud tingimustel

Kas ei kõla see uudsenäemele meie ühiskonnas, kus kohtulikud karistused mõistetakse tingimisi. Tänapäeva kohtupraktika rakendab seda süüdlase karistamiseks, pidades silmas kasvatuslikke eesmärke. Süüdlasel on võimalus rakendada ja arendada oma tahet õiges suunas. Sügavamalt mõeldes leiame, et kõik hea ja nende seas ka inimesele kõige kallim — elu — saadakse ja säilitatakse teatud tingimusi silmas pidades. Ei ole siis ime, et Jumala poolt algselt loomisaktiga kaasa antud tingimused igaveseks eluks teenisid sama eesmärgi. Nende tingimuste täitmine võimaldas arendada oma tahte rakendamist õiges suunas ja oli ühtlasi tunnuseks lojaalsusest Loojale.

Olles surelikuks saanud oma esivanemate mõtlematuse tõttu me siiski elame. Käesolev elu on tagatud meile ka tingimustel. Selleks tingimuseks oli ja on plaan, mille kohaselt Jeesus Kristus pidi surema pattu langenud inimese eest. «Sest Taavet ütleb tema kohta: «Ma pean Issandat alati oma silma ees, sest ta on mu paremal pool, et ma ei kõiguks! Sellepärast roõmutseb mu süda ja mu keel ilutseb, ja mu ihugi võib hingata lootuses!» (Ap 2,25,26)

Kui ei oleks seda plaani olnud, ei oleks tingimusi, mille alusel pakkuda armuaga ja pöördumise võimalust. Jeesus täitis ustavalt selle tingimuse. «Niitud ta kuulutab kõigile inimestele kõigis paigas, et nad peavad meelt parandama, sest ta on seadnud päeva, mil ta tahab kohut mõista maailma üle õigluses mehe läbi, kelle ta selleks on määranud, ja pakub usku kõigile pärast seda, kui ta on tema surnuist üles äratanud!» (Ap 17,30,31)

Meie eesõiguseks on oma tahe allutada ka neile tingimustele, mis on seatud pakutava armust õigeksmõistmise vastu võtmiseks. Võtke vastu tasase meelega sõna, mis teisse istutati ja võib teie hinged päästa.

Mis on hing?

Kas ta elab edasi südame tuksumise lakates? Piibli loomisloo kohaselt elu ei ole ainult mootorne liikumis- ja olemisvõime. Elu on hingeline olemine. «Ja Jehoova Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse elavat õhku: nõnda sai inimene elavaks hingeks.» (1 Ms 2,7) Elav hing, see on emotsionaalne, tundeline olevus, kes elab. «Hing, kes teeb pattu, peab surema» (Hes 18,20). Seega ei saa juttu olla surematust hingest.

Miks ma ei pane hingedepäeval leivataldriku või põlevat küünalt aknale?

Mulle on kallid mu armsate vanavanemate, õdede-vendade mälestus. Heal meelel mälestan neid lillekimbu või põleva küünlaga kalmul või kodus mõnel tähtpäeval, sugulaste kokkutulekul. Kuid hingedepäeval, — ei, et mitte süvendada eksiarvamust lahkunute hingede rändamisest, nende koduküllastamisest jne. Piibel ütleb: «Surmavallas, kuhu sa lähed, ei ole tööd ega toimetust, tunnetust ega tarkust!» (Kg 9,10) Ma ei taha pakkuda välja võimalust kurjadele vaimudele kalite surmaund magavate nimel eksitust ja segadust külvata. Sellest võib kujuneda spiritistlik seanss kurjade vaimudega.

Hingede toitmine on iidne paganlik tava. «Mida paganad ohverdavad, seda nad ohverdavad kurjadele vaimudele, aga mitte Jumalale. Ent ma ei taha, et teil oleks osadust kurjade vaimudega» (1 Kr 10, 20).

Usun, et Jeesus Kristus on tee, tööde ja elu. Temas puhastub hing töö sõna-kuulmisest. «Kes tema kaudu olete usklikud Jumalasse, kes tema surnuist üles äratas ja temale andis au, nii et teie usk on ka lootus Jumala peale» (1 Pt 1,21).

VALDEK LÖHMUS